

Στά ἴχνη τῶν Ἀγίων

Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Μονεμβασιώτης (21 Ὀκτωβρίου)

Σ' ἓνα χωριό τῆς Πελοποννήσου, στίς **Γοῦβες**, κοντά στή Μονεμβασιά, τό **1758** γεννήθηκε ὁ **Ἰωάννης**. Ἐζησε στά δύσκολα χρόνια τῆς Τουρκοκρατίας. **Ἀρβανίτες** μπῆκαν στό χωριό του καί τό κατέστρεψαν. Σκότωσαν πολλούς χωριανούς κι ανάμεσά τους τόν ἱερέα, τόν πατέρα του. Ὁ ἴδιος καί ἡ μητέρα του πουλήθηκαν καί ξαναπουλήθηκαν δοῦλοι. Τρεῖς ἀφέντες ἄλλαξε ὁ Ἰωάννης. **Δέν ἄλλαξε ὅμως τόν ἀφέντη τῆς καρδιάς του**. Ἔβαλε στήν καρδιά του βασιλιά, μονοκράτορα τόν Χριστό. Στίς δικές Του ἐντολές ἤθελε νά ὑποτάσσεται κι ἐνιωθε ἔτσι ἐλεύθερος ὁ σκλάβος Ἰωάννης. Ἐνιωθε πρίγκιπας τοῦ οὐρανοῦ, ἀφοῦ ὁ Θεός ἦταν ὁ δικός του πατέρας!

Χαριτωμένο, πράγματι, παιδί ὁ Ἰωάννης... τόσο πού τό τελευταῖο ἀφεντικό του, στή **Λάρισα**, θέλησε νά τόν υἱοθετήσῃ. Δέν εἶχε δικά του παιδιά καί σκέφτηκε ν' ἀφήσῃ κληρονόμο τῆς περιουσίας του τόν Ἰωάννη. Βέβαια, μ' ἓναν ὄρο: Ὁ Ἰωάννης νά τουρκέψῃ, νά ἀλλαξοπιστήσῃ.

Νά ἀρνηθεῖ τήν πίστη του στόν Χριστό; Νά χάσῃ τόν ἀκριβότερό του θησαυρό; **Δέν ἀλλάζει τήν πίστη του ὁ Ἰωάννης μ' ὅλα τά τσιφλίκια τῶν Ἀγαρηνῶν**, μ' ὅλα τά πλούτη τῆς γῆς. Ἀλύγιστος ἔμεινε, ὅσο κι ἂν ἐπέμενε ὁ τοῦρκος ἀφέντης του, ὅσα κι ἂν τοῦ ἔταζε.

Ήταν αποφασισμένος. Δέν πουλά τήν πίστη του. Προσευχόταν μόνο στον Θεό νά τον κρατήσει σταθερό καί ανυποχώρητο.

Λυπήθηκε ό αφέντης του πού δέν μπόρεσε νά τον δελεάσει. Άνέλαβε όμως ή γυναίκα του μέ άλλα τερτίπια νά τον παγιδεύσει. Ήπισράτευσε όλη τή γυναικεία της πονηριά. Ήβαλε στόχο νά αιχμαλωτίσει τήν καρδιά του Ήωάννη μιά χανούμισσα. Χρησιμοποίησε άκόμη καί μάγια. Δέν μπορεί, θά τον ρίξει σίς πλεκτάνες της, σκεφτόταν. Καί τότε; Άν χάσει τήν άγνότητά του, πάει καί ή άγάπη στον Χριστό... Θά σέρνεται πίσω από άλλες άγάπες. Ήξερε πού σημάδευε ή πονηρή γυναίκα. Πράγματι, **άν ό δεκαπεντάχρονος τότε Ήωάννης έχανε τήν άγνότητά του, δέν θά άργοϋσε ν' άλλαξοπισήσει.** Όσες όμως παγίδες κι άν του έστησαν, μιά άπάντηση είχε στά χείλη του, όπως στά χρόνια τής Παλαιάς Διαθήκης ό Ήωσήφ: «Πώς νά κάνω αυτή τήν άμαρτία μπροστά στά μάτια του Θεού μου;» (Γέ 39,9). **Άντιστάθηκε, έμεινε ανυποχώρητος.** Νίκησε τον φοβερό πειρασμό. Καί βέβαια ούτε τά μάγια μπόρεσαν νά πιάσουν στό παιδί του Θεού.

Πείσμωνε τότε ό άγαρηνός αφέντης. Άλλάξε τακτική. Άν δέν πείθεται μέ τό καλό, θά αναγκαστεί νά υποχωρήσει μέ τό άγριο! Μιά μέρα, λοιπόν, βγάζει τό σπαθί του, τό άκουμπά στήν πλάτη του Ήωάννη, σχίζει τό ροϋχο του, πληγώνει καί τό κορμί του, καί **μέ τή βία τον σέρνει ως τό τζαμί.** «Ήρθε ή ώρα νά τουρκέψεις», του λέει «είτε τό θέλεις είτε όχι». Δέν άστειευόταν ό αφέντης. Ό Ήωάννης τό καταλάβαινε. Τό αίμα, εξάλλου, είχε βάψει ήδη τό πουκάμισο του.

Στό τζαμί ήταν μαζεμένοι πολλοί Άγαρηνοί. Ήπεσαν όλοι πάνω στον Ήωάννη. Τον άπειλοϋσαν, τον χτυποϋσαν, τον άγρίευαν. Ό Ήωάννης έμενε ανυποχώρητος. **«Δέν γίνομαι Τουρκος. Χριστιανός είμαι καί χριστιανός θέλω νά πεθάνω!».**

Γεμάτος πληγές γύρισε πίσω. Πληγωμένος όμως ένιωθε καί ό αφέντης του, πληγωμένος στον έγωισμό του, ταπεινωμένος από τό νεαρό παιδί κι αποφασισμένος νά πάρει εκδίκηση.

Ήταν αρχές του Δεκαπενταυγούστου. Ο Ίωάννης νήστευε για **τή γιορτή της Παναγιᾶς**. Ο Άγαρηνός σκαρώνει σχέδιο σατανικό. Θά τον αναγκάσει νά καταπατήσει τή νηστεία του. Ἀμέσως κανείς δέν ἀρνεῖται τήν πίστη του. Ἀλλά σιγά σιγά, λίγο λίγο. **Θά ἀφήσει πρώτα τή νηστεία, ὕστερα τήν προσευχή, ἔπειτα κάτι ἄλλο...**

Ζητᾶ ἀπό τή γυναῖκα του νά μαγειρέψει κρέας. Ἀλλά ὁ Ίωάννης δέν τό ἀγγίζει. Εἶναι ἀποφασισμένος. Δέν καταλύει τή νηστεία τῆς Παναγιᾶς.

Τόν ρίχνουν τότε **στόν στάβλο**. Τόν κλείδωσαν ἐκεῖ μέσα μέ βαρειές ἀλυσίδες. Πόσο ν' ἀντέξει ἓνα παιδί μέσα σ' ἓναν σκοτεινό βρόμικο στάβλο; Γονατίζει ὁ Ίωάννης πάνω σέ λίγα ξερά χόρτα καί ἀρχίζει νά κάνει θερμή τήν προσευχή του. Εἶναι μικρός γιά ἓναν τόσο μεγάλο ἀγώνα, ἀλλά ὁ Θεός του εἶναι παντοδύναμος!

Μέχρι τή γιορτή τῆς Παναγιᾶς τίποτε ἄλλο δέν τοῦ ἔδιναν νά φάει παρά μόνο καλομαγειρεμένο κρέας, ἀλλά αὐτός δέν ὑποχωροῦσε. Πῶς ἄντεξε νηστικός τόσες μέρες; Ἡ πείνα εἶναι κακός σύμβουλος. Θολώνει τόν νοῦ τοῦ ἀνθρώπου. Ο Ἂωάννης ὁμως, **ἐνῶ ἔχανε μέρα μέ τή μέρα τίς δυνάμεις του, δέν ἔχανε τήν πίστη του!**

Καί δέν ἦταν μόνο ἡ πείνα καί ἡ ἐξάντληση τό μαρτύριό του. Κάθε φορά πού ἀνοίγε ἡ πόρτα τοῦ στάβλου κι ἀντίκριζε τό ἀγριεμένο βλέμμα τοῦ ἀφεντικοῦ του, ἤξερε πῶς τόν περίμεναν τρομερά βασανιστήρια. Τόν κρεμοῦσε ὁ Άγαρηνός καί **τόν χτυποῦσε ἀλύπητα**.

Σάν νά μὴν ἔφταναν ὅλα αὐτά, ἓνας σκληρότερος πειρασμός ἦρθε νά βρεῖ τόν Ίωάννη. Ἡ μάνα του, πού τόν εἶχε μονάκριβο κι ἄλλον κανένα δέν εἶχε στόν κόσμο, σπάραζε ἀπό πόνο βλέποντάς τον σ' αὐτά τὰ χάλια κι ἔτρεμε στή σκέψη μή τόν χάσει. Ἄρχισε, λοιπόν, μέ δάκρυα σά μάτια νά τόν συμβουλεύει: «Παιδί μου, λυπήσου με καί μένα τή δύστυχη. Δέν εἶναι δά καί τόσο μεγάλο κακό νά φᾶς λιγάκι. Σκλάβοι εἴμαστε, μικρό παιδί εἶσαι... Νά σέ χάσω,

παιδί μου, γιά κάτι τόσο μικρό;». Ἐσφιξε τήν καρδιά του ὁ Ἰωάννης, γιάτί κι αὐτός τήν ἀγαποῦσε τή μάνα του καί πάντα τήν ὑπάκουε. Ἄλλ' αὐτή τή φορά... «Μανούλα μου», τῆς λέει μέ σοργή ἀλλά καί μέ ἄκαμπη σταθερότητα, **«ἄν τά μικρά δέν φυλάζουμε, πῶς θά φυλάζουμε τά μεγάλα;»**.

Καί δέν ὑπέκυψε οὔτε σ' αὐτόν τόν πειρασμό. Δυό μῆνες κράτησε τό μαρτύριό του. Ἀπό ἓνα σημεῖο καί μετά δέν τοῦ ἔδιναν παρά λίγο νερό καί ψωμί, μόνο καί μόνο γιά νά μένει ζωντανός καί νά τόν βασανίζουν.

19 Ὀκτωβρίου τοῦ 1773. Ὁ τοῦρκος ἀφέντης εἶχε χάσει πιά τήν ὑπομονή του. Ὡς πότε θά κράταγε τόν Ἰωάννη στόν σάβλο; Γεμάτος ὀργή μπῆκε κείνη τήν ἡμέρα μέσα κρατώντας ἓνα κοφτερό μαχαίρι. Ὁ Ἰωάννης ριγμένος καταγῆς μέσ σίς ἀκαθαρσίες, χλωμός κι ἐξαντλημένος, πληγιασμένος, μέ ἀφόρητους πόνους... Τόν ἄρπαξε ὁ Τοῦρκος καί τόν ἔστησε στόν τοῖχο. Καί μόνο τό πῶς τόν κοιτοῦσε, γεμάτος μίσος, θά ἦταν ἀρκετό γιά νά τρομάξει τό σκλαβόπουλο.

- Τί λές, ὦρέ τώρα; Τουρκίζεις νά σωθεῖς ἤ...

- Ὅχι! εἶπε τό παλληκάρι τοῦ Χριστοῦ μέ ὄση φωνή τοῦ ἀπέμεινε, **χριστιανός θέλω νά πεθάνω!**

Ἐσβῆσε ἡ φωνή του. Ἄναψε -φωτιά!- ὁ θυμός τοῦ Τούρκου. Μέ δύναμη ἔμπηξε τό μαχαίρι στό στέρνο τοῦ παιδιοῦ καί τό ἄφησε νά σωριασεῖ μέσ σίς κοπριές. Θανάσιμα τραυμάτισε τήν καρδιά του, χύθηκε πολύ αἷμα. Δυό μέρες μετά, **σίς 21 Ὀκτωβρίου, ἀναχώρησε ὁ ἀνυποχώρητος Ἰωάννης νικητής γιά τούς οὐρανοῦς.**

Ἐλάτε, παιδιά, σήμερα νά σταθοῦμε μέ εὐλάβεια μπροστά στήν εἰκόνα του (*δειχνουμε τήν εἰκόνα, βλ. CD μέ ὑλικό*) καί νά ζητήσουμε τήν πρεσβεία του. Νά τόν παρακαλέσουμε **νά μᾶς γίνει ἔμπνευση ἡ δική του ἀντίσταση!**

Βρισκόμαστε σέ μία ἰδιαίτερη περίοδο τῆς Ἐκκλησίας μας πού ὀνομάζεται **Τριώδιο** καί μᾶς καλεῖ σ' ἓναν ἐντατικότερο ἀγώνα ἐνάντια σ' ὄλους τούς πειρασμούς. Γι' αὐτό σήμερα γνωρίσαμε τόν

νεομάρτυρα Ἰωάννη, γιά νά μᾶς ώθήσει τό παράδειγμά του σέ **μιά πιά δυναμική αντίσταση!**

Στήν ἐποχή μας δέν μᾶς ἀναγκάζουν, βέβαια, νά ἀλλαξοπισήσουμε. Ἀλλά...

➤ παρουσιάζεται τόσο **δουλευστική ἢ ἀμαρτία** στήν τηλεόραση, στό διαδίκτυο...

➤ στήνει **τόσες παγίδες** ὑπουλα ὁ πονηρός...

➤ φαντάζει τόσο σίς μέρες μας καί ἡ **ἀθεία** σάν κάτι πρωτοποριακό...

πού διατρέχουμε κι ἐμεῖς τόν κίνδυνο νά χάσουμε τήν πίστη μας, ν' ἀπομακρυνθοῦμε ἀπό τόν Χριστό καί τήν Ἐκκλησία.

Ἰδιαίτερα ὅταν ὁ πειρασμός μᾶς ψιθυρίζει αὐτό πού ἔλεγε στόν Ἰωάννη μέσα στόν πόνο της ἡ μητέρα του: **«Δέν εἶναι δά αὐτό καί τόσο μεγάλο κακό... μικρό παιδί εἶσαι...»**. Ὁ λογισμός αὐτός εἶναι μεγάλη παγίδα: «Νέο παιδί εἶσαι... Τί πειράζει νά τό κάνεις αὐτό;... Δέν εἶναι καί τόσο φοβερό!... Ὅλοι ἔτσι κάνουν σήμερα...». Κι ἀρχίζουν οἱ **ὑποχωρήσεις**. Καταλαβαίνεις ὅτι αὐτό δέν τό θέλει ὁ Χριστός, ἀλλά ἐπειδή τό θέλεις ἐσύ ἢ τό ζητᾷ ἡ παρέα σου, ὑποχωρεῖς... Καί ἡ μία ὑποχώρηση φέρνει τήν ἄλλη... Στό τέλος, **συμβιβάζεσαι** μέ τόν ἐχθρό σου. Πρίν καλά καλά τό καταλάβεις, περνᾷς **στό αντίπαλο στρατόπεδο**. Δέν ἔχεις πιά ὄρεξη νά πᾶς στήν ἐκκλησία καί στό κατηχητικό σου, σέ τραβοῦν ἄλλα... **Κι ἄν πάρεις τήν κατηφόρα, δύσκολα σταματᾷς**. Μέ γοργούς ρυθμούς φτάνεις ὡς τόν γκρεμό! Ὁ Χριστός, βέβαια, εἶναι ἔτοιμος κι ἀπό κεῖ νά σέ ἀρπάξει καί νά σέ σώσει. Ἀλλά **θά ἦταν καλύτερα νά προλάβεις τό κακό**.

Γι' αὐτό χρειάζεται, παιδιά, **φρόνημα ἀντίστασης!**

➤ Νά εἶμαστε ἀσυμβίβαστοι σέ ὅ,τι δέν ἀρέσει στόν Χριστό,

➤ ἀνυποχώρητοι σάν τόν ἅγιο Ἰωάννη!

➤ Νά φυλάγουμε ἀκόμη **καί κείνα πού φαίνονται «μικρά»**, γιά νά μπορέσουμε νά φυλάξουμε καί τά μεγαλύτερα πού θέλει ὁ Θεός.

Στό σχολεῖο σου, στό διάλειμμα...

- Νηστεύεις; Τόσο «τοῦ κατηχητικοῦ» εἶσαι;

- Ἔλα, τώρα σέ κερνῶ ἐγώ. Δέν πειράζει μιά φορά νά φᾶς κάτι πού δέν εἶναι νηστήσιμο!...

Στό θρανίο σου...

- Ξέρεις πόσο ἐνδιαφέρεται γιά σένα; Ὅλο γιά σένα μιλάει...

Σοῦ δίνω τό κινητό του καί τήν ἠλεκτρονική του διεύθυνση...

Ἄπόψε, νά μιλήσετε...

Στήν παρέα...

- Μέχρι πότε θά πηγαίνεις στό κατηχητικό καί στήν ἐκκλησία;

- Ἐχεις, ἐξάλλου, τόσα ἄλλα νά κάνεις...

Σέ πολιορκεῖ ὁ ἐχθρός μέ διάφορους πειρασμούς. Τί θά κάνεις; **Ἀντίσταση!** (*Εμφανίζουμε τήν εἰκόνα μέ τή λέξη «ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ» σχηματισμένη ἀπό φλόγες φωτιᾶς, βλ. CD μέ ὑλικό*).

Σέ κάθε ἀμαρτωλή πρόταση, στήν πρώτη ἀμαρτωλή σκέψη: **Ἀντίσταση!**

Κρατῆστε, παιδιά, αὐτή τή λέξη πυρακτωμένη στή σκέψη καί στήν καρδιά σας: **Ἀντίσταση!**

Ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ μᾶς βεβαιώνει: «Ἀντισταθεῖτε στόν διάβολο καί θά φύγει μακριά σας!». (*Γυρίζουμε τήν παραπάνω εἰκόνα, γιά νά δοῦν τά παιδιά στήν πίσω πλευρά της γραμμένο τό ἀγιογραφικό χωρίο, βλ. CD μέ ὑλικό*). **«Ἀντίστητε τῷ διαβόλῳ καί φεύζεται ἀφ' ὑμῶν»** (Ἰα 4,7) (τό διαβάζουμε μαζί μέ τά παιδιά καί τό ἐπαναλαμβάνουμε *δύο τρεῖς φορές ὀλοένα καί δυνατώτερα*). Ἄς φαίνεται ἰσχυρός ὁ ἐχθρός. Ἄν ἐσεῖς ἀντισταθεῖτε, θά τραπεῖ σέ φυγή!

Τά παιδιά πού ἀντιστέκονται ἔχουν **σύμμαχό τους τόν οὐρανό!** Γιά τόν ἀγώνα τους πρεσβεύουν ὅλοι οἱ Ἅγιοι! Τίς νίκες τους χειροκροτοῦν καί οἱ ἄγγελοι! Ὁ ἴδιος ὁ Κύριός μας παρακολουθεῖ τήν ἀντίστασή τους καί εἰτοιμάζει **ἄφθαρτα στεφάνια αἰώνιας δόξας!**

Μέ τήν πρεσβεία καί τοῦ ἁγίου Ἰωάννη τοῦ Μονεμβασιώτη κανείς μας νά μή χάσει ἕνα τέτοιο στεφάνι!

(Προτεινόμενα τραγούδια ἀπό «Πνευματικές Ὁδές Β΄»: α) «Πρόμαχοι», σ. 75, β) «Πορεία πίστεως», σ. 124, CD «Μεῖνον μεθ' ἡμῶν», ἀρ. 5, βλ. CD μέ ὑλικό).

ΟΠΤΙΚΟΑΚΟΥΣΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ

1. Εἰκόνα τοῦ ἁγίου Ἰωάννη τοῦ Μονεμβασιώτη.
2. Εἰκόνα μέ τή λέξη «ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ».
3. Ἄγιογραφικό χωρίο (Ἰα 4,7).
4. Τραγούδια σέ ἀρχεῖο κειμένου, ἤχου καί προβολή.
5. Ἀκροσυχίδα.